



ГІСТАРЫЧНА- АРХЕАЛАГІЧНЫ ЗБОРНІК

Выпуск 35



HISTORICAL- ARCHAEOLOGICAL COLLECTION

Issue 35

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
Інстытут гісторыі

ГІСТАРЫЧНА- АРХЕАЛАГІЧНЫ ЗБОРНІК

Заснаваны ў 1927 годзе

Выпуск 35

HISTORICAL-
ARCHAEOLOGICAL
COLLECTION

Issue 35

Мінск
«Беларуская навука»
2020

Інстытут гісторыі НАН Беларусі працягвае выданне «Гістарычна-археалагічнага зборніка». У ім змешчаны артыкулы вядучых вучоных-гісторыкаў Беларусі, якія прааналізавалі найноўшыя дасягненні акадэмічнай гістарычнай навукі за апошнія гады, паказалі найбольыш знакавыя адкрыцці гісторыкаў і археолагаў. У артыкулах навукоўцаў раскрываюцца сучасныя погляды на актуальныя праблемы айчыннай і замежнай гісторыі ад першабытнасці да сучаснасці.

Выданне разлічана на прафесійных вучоных-гісторыкаў, археолагаў, антраполагаў, выкладчыкаў, студэнтаў і аспірантаў, шырокое кола чытачоў.

Выданне адноўлене ў 1993 годзе

Рэдакцыйная калегія:

- А. А. Каваленя, член-карэспандэнт, доктар гістарычных навук, прафесар (галоўны рэдактар);
В. Л. Лакіза, кандыдат гістарычных навук, дацэнт (намеснік галоўнага рэдактара);
М. У. Глеб, кандыдат гістарычных навук; В. Ф. Голубеў, доктар гістарычных навук, прафесар;
А. І. Груша, доктар гістарычных навук, дацэнт; В. В. Даніловіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;
А. Б. Доўнар, кандыдат гістарычных навук; М. Г. Жылінскі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;
І. У. Жылінская, кандыдат гістарычных навук, дацэнт; Я. У. Кодзін, доктар гістарычных навук, прафесар;
А. М. Літвін, доктар гістарычных навук, прафесар; В. М. Ляўко, доктар гістарычных навук, прафесар;
Я. В. Мірановіч, доктар гістарычных навук, прафесар; А. А. Мяцельскі, доктар гістарычных навук;
Н. Я. Новік, кандыдат гістарычных навук, дацэнт; А. П. Салаўянаў, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;
М. У. Смяховіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт (адказны сакратар);
А. В. Солапава, кандыдат гістарычных навук, дацэнт; С. А. Траццяк, кандыдат гістарычных навук;
А. У. Касцюковіч, кандыдат гістарычных навук (тэхнічны сакратар);
А. В. Бараноўскі, магістр гістарычных навук (тэхнічны сакратар)

Рэцензенты:

- доктар гістарычных навук прафесар А. Г. Калечыц,
доктар гістарычных навук дацэнт Г. Г. Краско



ЗМЕСТ

ПРЫНЯТЫЯ СКАРАЧЭННІ	5 ACCEPTED ABBREVIATIONS	5
ГІСТОРЫЯ		
<i>Вадзім Лакіза.</i> Важнейшыя дасягненні Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі за 2016–2020 гады і задачы на новую пяцігадовую праграму	6	5
<i>Віктар Пілецкі.</i> Станаўленне адукацыйна-выхаваўчых інстытутаў Еўропы	22	22
<i>Андрэй Самусік.</i> Адукацыйная дзеянасць езуітаў у Беларусі ў другой палове XVII стагоддзя	28	28
<i>Ihar Hushchynski.</i> Сістэма судовых органаў на тэрыторыі Беларусі ў канцы XVIII – першай трэці XIX стагоддзя	33	33
<i>Andzhey Zemba.</i> Об армянских корнях рода Тышкевичей	39	39
<i>Raisa Zianiuk.</i> Забарона дзеянасці ордэна езуітаў у Беларусі: перадумовы, формы, вынікі	46	46
<i>Maksim Krents.</i> Нарматыўна-прававое рэгуляванне кантрыбуцыйных і абмежавальных мепрапрыемстваў урада Расійскай імперыі (1863–1896 гг.)	51	51
<i>Andrey Hanchar.</i> Использование языков в римско-католическом богослужении в Виленской губернии (вторая половина XIX – начало XX в.)	58	58
<i>Andrei Kolas.</i> Машино-тракторная техника в сельском хозяйстве БССР (1921–1927 гг.)	71	71
<i>Aliaksandra Senko.</i> Матrimonialное поведение населения Беларуси во второй половине XIX – начале XX века	76	76
<i>Alena Aleksandrovich.</i> Беларусы ў Казахстане ў 1991–2019 гадах	82	82
<i>Nikolai Nesterovich.</i> Влияние монетарной и социальной политики на развитие экономики Беларуси (2001–2005 гг.)	91	91
ГІСТАРЫЯГРАФІЯ, КРЫНІЦАЗНАЎСТВА І МЕТАДЫ ГІСТАРЫЧНАГА ДАСЛЕДАВАННЯ		
<i>Тэльман Маслюкоў.</i> Інвентар Лаўрышаўскага манастыра 1601 года	97	97
<i>Anastasija Skek'yan.</i> З гісторыі пахавання ў касцёле Божага цела ў Нясвіжы	109	109
<i>Mikalai Volkau.</i> Маёнтак Сангушкаў-Крупка ў XVI–XVII стагоддзях	117	117
<i>Uladzislau Zavalnyuk.</i> Коментары хрысціянскіх багасловаў Заходняй Еўропы XVIII стагоддзя аб інстытуце посту	132	132
<i>Telman Masliukou.</i> Inventory of Lauryšava monastery in 1601		97
<i>Anastasija Skekjan.</i> From the history of burials in the Corpus Christi Church in Nesvizh		109
<i>Mikola Volkau.</i> The Sanguszko-Krupka estate in the 16th–17th centuries		117
<i>Uladzislau Zavalnyuk.</i> Comments of Christian theologians of Western Europe of the 18th century on the institute of fasting		132

Вольга Іванова. Вусныя ўспаміны як крыніца па гісторыі мікратапанімі вёскі (на прыкладзе вёскі Ліпляны Лельчыцкага раёна Гомельскай вобласці)	138	Volga Ivanova. Oral memories as a source of the history of villages' microtoponyms (on the example of the village of Lipljany of the Lelchycy district of the Gomel region)	138
Алена Тогулева. Ідэя беларускай дзяржаўнасці ў беларускім нацыянальным руху праграмных дакументах Беларускай Сацыялістычнай Грамады	146	Elena Toguleva. The idea of the belarusian statehood in the Belarus national movement and in the program documents program documents of the Belarusian Socialist Assembly	146
Аляксей Капліев. Пісьмовыя крыніцы па гісторыі фарміравання сістэмы аховы здароўя на тэрыторыі Беларусі (1919–1939 гг.)	151	Alexey Kapliyev. Written sources on the history of formation of the healthcare system in Belarus (1919–1939)	151
Алена Дубовік. БССР у перыяд НЭПа: гісторыяграфічны агляд	159	Alena Dubovik. The BSSR during the NEP period: historiographic review	159
Эмма Малиновская. Формирование советской интеллигенции в БССР в 1920–30-х годах: концепция института высшей школы	166	Emma Malinovskaya. Formation of the Soviet intelligentsia in BSSR in 1920–30s: the concept of the institution of higher education	166
Николай Сmekhovich. К вопросу о необходимости разработки научной концепции истории изучения Советской Беларуси	173	Nikolay Smekhovich. To the problem of necessity of developing of a scientific concept of the history of studying of Soviet Belarus	173

АРХЕАЛОГІЯ

Мікалай Плавінскі, Ігар Дабраlet. Будслаўскі кляштар бернардзінцаў: вынікі археалагічных даследаванняў 2019 года	179	Mikalai Plavinski, Ihar Dabralet. Budslaŭ Bernardine monastery: results of archaeological research in 2019	179
Вадым Кошман. Трагедия урочища Благовішчына: аналіз огнестрельного матэрыала по ітогам археалагіческіх исследаваній 2017 года	189	Vadzim Koshman. The tragedy of the Blagovshchyna forest: analysis of firearms according to the materials of archaeological research in 2017	189
Дзяніс Юрчак. Помнікі археалогіі ўсходняй Віцебшчыны: гісторыя дзяржаўнага ўліку	201	Dzianis Yurchak. Archeology heritage of eastern Vitebsk region: the history of state accounting	201

ХРОНІКА

Хронология важнейших событий Института истории Национальной академии наук Беларуси в 2016–2020 годах	210	Chronology of the most important events in the Institute of History of the National Academy of Sciences of Belarus in 2016–2020	210
Выданні Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі ў 2016–2020 гадах	216	The publications in the Institute of History of the National Academy of Sciences of Belarus in 2016–2020	216
ПРАВІЛЫ ДЛЯ АЎТАРАЎ	258	RULES FOR AUTHORS	258

Навуковае выданне

ГІСТАРЫЧНА-АРХЕАЛАГІЧНЫ ЗБОРНІК

Выпуск 35

Рэдактар *Н. Т. Гаўрыленка*
Мастацкі рэдактар *Д. А. Комлеў*
Камп'ютарная вёрстка *Н. І. Кашуба*

Падпісана да друку 26.04.2021. Фармат 60×84 $\frac{1}{8}$. Папера афсетная. Друк лічбавы.
Ум. друк. арк. 30,23. Ул.-выд. арк. 28,1. Тыраж 120 экз. Заказ 84.

Выдавец і паліграфічнае выкананне:
Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецкі дом “Беларуская навука”».
Пасведчанні аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы, распаўсюджвалльніка
друкаваных выданняў № 1/18 ад 02.08.2013, № 2/196 ад 05.04.2017.
Вул. Ф. Скарны, 40, 220141, г. Мінск.